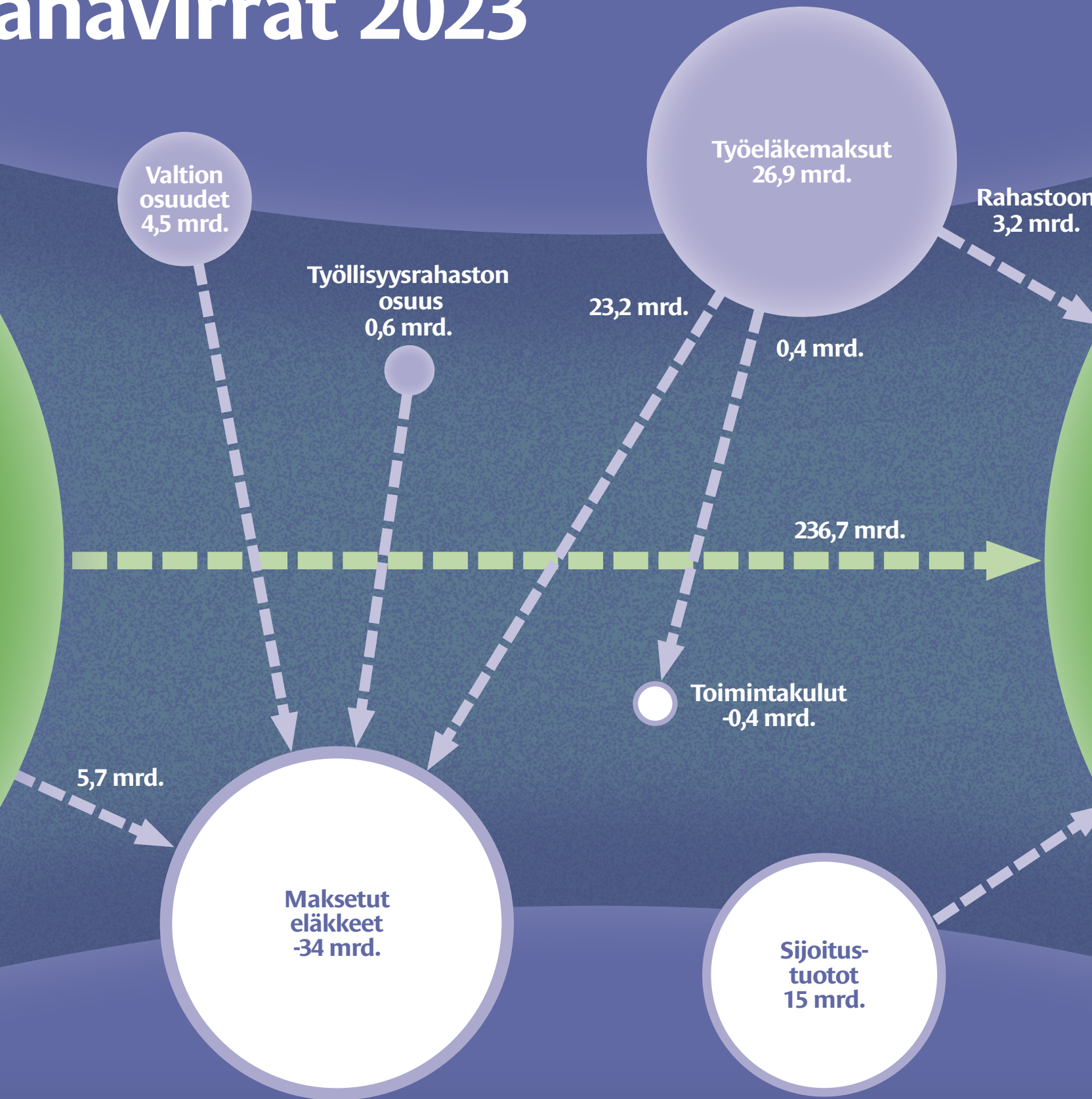

Työeläkerahavirrat 2023

Eläkevarat
31.12.2022
242,4
miljardia

Eläkevarat
31.12.2023
254,9
miljardia

Varovaisen optimismin sijoitusvuosi 2023

Sijoitusvarat 251 miljardia

Työeläkevakuuttajien sijoitusvarat olivat viime vuoden lopussa noin 251 miljardia euroa. Työeläkejärjestelmän sijoitusvarallisuus on tärkeä osa eläkkeiden rahoitusta.

Vuosi 2023 tarjosi yltäkyllin tapah-tumia sijoitusmarkkinoilla. Isos-sa kuvassa markkina kulki vah-vasti inflaation tahdittamana. Edellisvuoden syvän niiauksen jälkeen pala-simme positiiviselle polulle, vaikka markki-naodotukset viime vuodelle eivät olleet jä-rin optimistisia.

Viime vuonna keskuspankit kiristivät ra-hapolitiikkaansa entisestään. Ohjauskoron nostoja nähtiinkin rapakon molemmin puo-lin, mutta rahoitusmarkkinoiden reaktiot rahapolitiikan kiristymiseen olivat melko maltillisia.

INFLAATIO laantui vuoden kuluessa tasais-es-ti ja kuukausidatassa siirryttiin hyvää vauh-tia kohti keskuspankkien kahden prosenttin inflaatiotavoitetta. Energian ja raaka-ainei-den hinnan nousua aiemmin aiheuttaneet saatavuuden häiriöt olivat loppuneet, eikä Ukrainassa toista vuotta riehuva sotakaan tuntunut stressaavan markkinoita.

Kireitä koronnostoja seuraa usein lasku-suhdanne. Jo ensimmäisen vuosipuoliskon aikana markkinoille kuitenkin selvisi, että korkeammista koroista huolimatta talous kestää ja koronapandemian jäljiltä löytyy edelleen riittävästi kulutuskysyntää.

ODOTETTUA PAREMPI talouden yleisvire ja odotukset mahdollisista tulevista koronlas-kuista siivittivät osakekurssit reippaaseen nousuun kansainvälisillä markkinoilla.

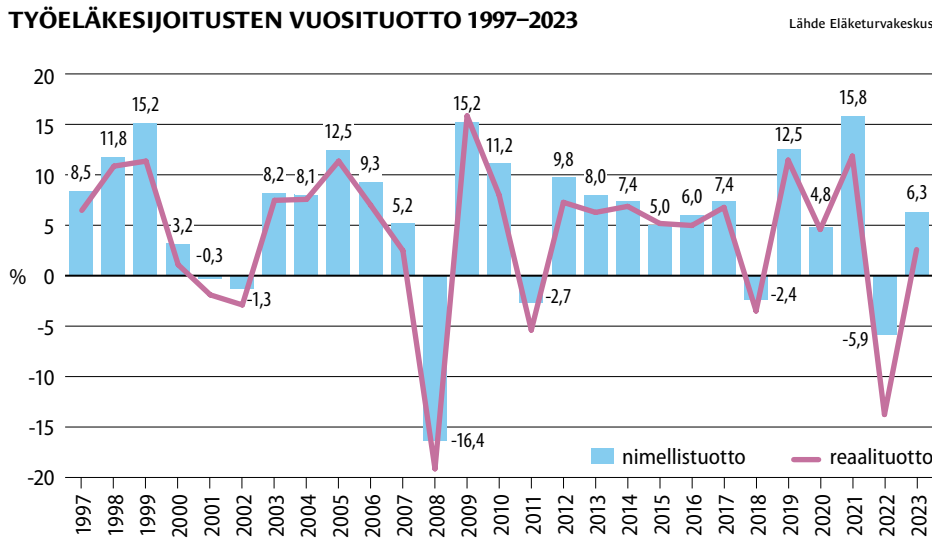
Poikkeuksena tästä oli kotimainen osa-kemarkkina, joka alisuoriutui koko vuoden ja tarjosi korkeintaan nollatuottoa.

Edellisvuoden syvän niiauksen jälkeen olemme palanneet positiiviselle polulle.

Keskeiset kansainväliset osakeindeksit näyttivät viime vuoden lopulla kaksinume-roisia tuottolukuja, ja osakesijoitusten arvo työeläkesalkuissa kasvoi noin 14 miljardilla eurolla. Jälleen kerran hajautuksen merki-tys työeläkesijoittamisessa korostui, varsin-kin pörssiosakkeiden kohdalla.

OHJAUSKORKOJEN alenemisodotukset haih-tuivat jälkimmäisellä vuosipuoliskolla, ja tiukat keskuspankkilausunnot pitivät mark-kinakorot koholla. Vasta aivan loppuvuo-desta alkoi näyttää, että viimeistään seuraa-van vuoden puolella ohjauskoron laskut ovat väistämättömiä.

Eräs koronlaskua tukeva seikka oli EU:n ja euroalueen vaatimaton talouskasvu. Yh-dysvalloissa inflaatio oli viime vuoden mit-taan vankempaa ja kuukausittainen inflaa-tioluku laski noin kolmen prosenttiyksikön verran, näyttäen joulukuussa 3,4 prosentin vuosi-inflaatiota. Euroalueella inflaatio-käyrä laski vuoden kuluessa huomattavasti reippaammin, tammikuun 8,6 prosentista joulukuun 2,9 prosenttiin.

Työeläkelaitosten avainlukuja vuodelta 2023

	Yhtiöt (TyEL, YEL)	Säätiöt (TyEL)	Kassat (TyEL, YEL)	MEK (MEL)	MELA (MYEL)	Keva valtio/ VER (JuEL)	Keva jäsen- yhteisöt (JuEL)	Muut ⁹⁾	Yhteensä
Vakuutetut (lkm)	1 856 912	10 537	16 148	7 226	52 878	135 438	588 777	23 597	2 691 513
Eläkkeensaajat (lkm) ¹⁾	1 094 784	9 810	14 009	7 811	90 830	214 709	422 407	27 522	1 881 882
Palkkasumma/työtulo (milj. €)	74 916,1	648,7	673,5	275,6	1 252,6	6 699,4	21 809,2	931,1	107 206,2

Tulot (milj. €)									
Vakuutusmaksutulo ^{2) 3)}	18 410,0	116,7	158,0	52,4	173,4	1 666,3	6 095,6	330,4	27 002,7
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	8 580,6	124,4	139,7	53,8	25,1	1 651,2	4 222,0	240,4	15 037,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin (%)	5,9	6,4	6,8	4,0	8,2	7,7	6,8	5,6	6,3
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	8 010,8	216,5	72,1	55,5	7,2	708,2	4 245,1	162,1	13 477,5

Kulut (milj. €)									
Maksetut eläkkeet ^{4) 5)}	19 109,8	220,8	194,1	144,1	930,2	5 311,2	6 747,9	415,1	33 073,2
Kokonaisliikekulut ⁶⁾	326,2	5,0	6,2	4,2	20,1	16,0	58,1	4,4	440,2

Varat									
Eläkevarat ⁷⁾	155 836,8	2 108,7	2 170,3	1 386,4	185,5	22 803,0	66 164,3	4 260,2	254 915,1
Sijoitukset käyvin arvoin, milj. € ⁸⁾	152 458,6	2 110,8	2 145,4	1 376,4	362,6	22 803,0	65 684,7	4 260,2	251 201,7
Sijoitusjakauma (perusjakauma käyvin arvoin, %)									
Korkosijoitukset	27,4	25,0	19,5	9,2	37,9	38,4	27,3	35,8	28,3
Osakesijoitukset	49,7	49,0	52,0	55,0	45,4	53,6	58,9	51,7	52,5
Kiinteistösijoitukset	10,5	15,3	28,0	18,8	11,7	3,9	6,9	8,9	9,2
Muut sijoitukset	12,4	10,7	0,4	16,9	5,0	4,1	6,9	3,6	10,0

Vakavaraisuus									
Vakavaraisuuspääoma yhteensä	32 489,0	535,7	695,7	638,0	-	-	-	-	34 358,4
Vakavaraisuusraja €	20 370,3	269,0	312,0	199,7	-	-	-	-	21 151,0
Vakavaraisuuspääoma / vakavaraisuusraja	1,6	2,0	2,2	3,2	-	-	-	-	1,6
Vakavaraisuusaste (%)	126,3	134,1	147,2	185,3	-	-	-	-	127,0

- 1) Eläkkeensaaja voi saada eläkettä useammasta eläkelaitoksesta.

2) Maksutuloon ei sisälly valtion budjetista kustannettavaa osuutta. YEL:n osalta 485,0 milj. €, MEL:n 62,9 milj. €, MYEL:n 791,4 milj. € ja JuEL valtion 3 174,2 milj. €.

3) Säätiöiden maksutulo sisältää kannansiirroista johtuvia palautuksia työnantajille.

4) Sisältää TR-osuuden muiden kuin Kevan (jäsenyhteisöt, valtio ja KER) osalta, joilla maksutulossa.

5) Sisältää YEL:n valtion osuuden.

6) Ei sisällä sijoitustoiminnan kuluja.
- 7) YEL-varoissa mukana vakuutusmaksuvastuu, MYEL-varat tarkoittavat vastuuvulkaa, Keva-jäsenyhteisön varat eläkevastuurahastosta, Keva valtio, Kela ja KER-varat ovat sijoitusomaisuutta.

8) Sijoituksiin ei sisälly vakuutusmaksu- ja muita saamisia. MYEL-sarakkeessa sijoitukset sisältävät myös tapaturmavakuutuksen omaisuutta.

9) Muut sisältävät Kirkon eläkerahaston, Kelan toimihenkilöiden eläkejärjestelmän ja Suomen Pankin eläkerahaston.

sijoituksiin eli pörssiosakkeisiin, listaamat-tomiin osakkeisiin ja pääomasijoituksiin yli puolet eli 56 prosenttia, korko- ja rahamark-kinasijoituksiin 26 prosenttia, kiinteistösi-joituksiin 9 prosenttia ja muihin sijoituksiin (eli muun muassa hedgerahastoihin) 9 pro-senttia.

SIJOTUSJAKAUMASSA osakesijoitusten osuus kohosi kolmella prosenttiyksiköllä ja korkosijoitusten osuus laski kahden prosent-tiysikön verran. Lisäksi kiinteistösijoitus-ten osuus laski yhden prosenttiyksikön ja vaihtoehtoisten sijoitusten osuus pysyi muuttumattomana. Osakkeiden suhteellis-ta osuutta kohotti niiden positiivinen mark-kinakehitys.

Sijoitusvaroista viidennes (21 prosenttia) kohdistui viime vuoden lopussa kotimaa-han. Vajaa viidennes eli 17 prosenttia oli si-joitettuna euroalueelle. Pääosa työeläkejär-jestelmän sijoituksista, kaikkiaan 62 pro-senttia, kohdistuu globaalille markkinalle eli muun muassa Pohjois-Amerikkaan, Japa-

niin sekä myös kehittyviin maihin, tosin huomattavasti vähemmissä määrin.

Työeläkesijoitusten tuotto olisi vuonna 2023 ollut reaalisesti negatiivinen ilman kansainvälisten osakemarkkinoiden tuotto-ja. Itse asiassa 2000-luvulla työeläkesijoituk-sia on hajautettu yhä enenevässä määrin ul-komaille. Eläkkeiden pääasiallinen rahoi-tuslähde on kuitenkin työeläkemaksutulo. Suurella kotimaisten sijoitusten osuudella eläkejärjestelmän riskit olisivat ikään kuin yhdessä korissa, kun sekä maksutulo että si-joitustuotot tulisivat samalta markkinalta. Varsinkin viime vuonna ulkomaisen hajau-tuksen merkitys korostui kotimaisen osake-markkinan polkiessa paikallaan.

SIJOTUSTUOTTO vuodelta 2023 oli nimelli-sesti 6,3 prosenttia ja vuotuisen inflaation suhteen korjattu reaalityotto 2,6 prosent-tia. Vuodesta 1997 lähtien nimellistuotto on ollut keskimäärin 5,8 prosenttia vuodes-sa ja inflaatiokorjattu reaalityotto 3,8 pro-senttia. 📈

ELÄKEVARAT

Työeläkevakuutusyhtiöiden tilinpäätöslukuja vuodelta 2023

Varma		Ilmarinen		Elo		Veritas		Yhteensä	
2023	muutos, % ⁴⁾	2023	muutos, % ⁴⁾	2023	muutos, % ⁴⁾	2023	muutos, % ⁴⁾	2023	muutos, % ⁴⁾

VAKUUTETUT (lkm)

TyEL	563 580	2,9 %	602 069	-1,5 %	409 686	-2,3 %	65 983	-2,6 %	1 641 318	-0,3 %
YEL (-vakuutuksia)	43 960	3,4 %	73 283	-2,6 %	83 487	-1,1 %	14 864	3,3 %	215 594	-0,4 %
Yhteensä	607 540	2,9 %	675 352	-1,6 %	493 173	-2,1 %	80 847	-1,5 %	1 856 912	-0,3 %

ELÄKKEENSAAJAT (lkm)

Yhteensä	350 500	-0,5 %	455 058	-0,8 %	249 830	0,7 %	39 396	1,6 %	1 094 784	-0,2 %
----------	---------	--------	---------	--------	---------	-------	--------	-------	-----------	--------

TULOT (milj. €)

Vakuutusmaksutulo

TyEL-maksutulo	6 255,6	5,6 %	6 427,9	4,1 %	3 957,0	0,8 %	645,3	3,7 %	17 285,9	3,9 %
YEL-maksutulo	212,8	6,8 %	404,4	2,6 %	440,4	3,8 %	78,7	6,1 %	1 136,3	4,1 %
Siirtymämaksut ja jälleenvakuutus	-2,0	0,0 %	-10,2	4,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	-12,2	3,3 %
Vakuutusmaksutulo yhteensä	6 466,4	5,7 %	6 822,1	4,0 %	4 397,5	1,1 %	724,1	4,0 %	18 410,0	3,9 %
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa ⁵⁾	2 019,3	-75,7	4 552,8	-633,7	1 286,9	401,4	151,8	69,1	8 010,8	-238,9
Yhteensä	8 485,7	40,4 %	11 374,9	92,0 %	6 105,4	28,5 %	875,9	14,4 %	26 841,8	53,5 %

LUOTTOTAPPIOT (milj. €)

	11,1	8,8 %	18,4	-3,3 %	25,0	40,0 %	10,1	145,3 %	64,6	26,1 %
--	------	-------	------	--------	------	--------	------	---------	------	--------

MAKETUT ELÄKKEET (milj. €)

TyEL	6 731,5	9,0 %	7 161,2	8,4 %	3 664,2	9,7 %	561,3	10,3 %	18 118,1	8,9 %
YEL	341,9	8,4 %	583,6	9,5 %	526,9	9,9 %	98,8	10,3 %	1 551,2	9,4 %
Yhteensä	7 073,4	9,0 %	7 744,8	8,5 %	4 191,1	9,7 %	660,0	10,3 %	19 669,3	9,0 %
Kustannusten jako	-298,3	-17,3 %	-572,1	-7,1 %	269,9	-17,6 %	40,9	11,1 %	-559,6	-32,0 %
Yhteensä	6 775,1	8,6 %	7 172,7	8,6 %	4 461,0	7,5 %	701,0	10,3 %	19 109,8	8,4 %

KOKONAISLIIKEKULUT (milj. €)

Vakuutusten hankintamenot	14,3	3,6 %	17,4	-7,8 %	14,5	-13,7 %	3,8	-1,1 %	50,0	-6,2 %
Vakuutusten hoitokulut	26,4	1,5 %	31,7	-4,7 %	29,0	-2,0 %	5,6	-49,4 %	92,7	-7,2 %
Lakisääteiset maksut	11,3	6,6 %	12,0	5,8 %	7,5	3,5 %	1,2	5,4 %	32,0	5,5 %
Muut hallintokulut	14,6	-20,7 %	14,0	4,6 %	12,4	-17,1 %	3,1	-5,4 %	44,2	-11,8 %
Liikekulut yhteensä	66,6	-3,3 %	75,1	-2,3 %	63,5	-7,6 %	13,7	-28,9 %	218,9	-6,4 %
Korvaustoiminnon hoitokulut	32,8	9,3 %	30,8	-8,3 %	18,2	-9,6 %	5,4	-36,8 %	87,3	-5,5 %
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	8,1	8,0 %	6,8	-5,8 %	4,3	30,7 %	0,7	13,6 %	19,8	6,9 %
Sijoitustoiminnan hoitokulut	29,9	0,0 %	33,0	-0,7 %	35,1	6,6 %	11,8	13,1 %	109,8	3,1 %
Muut kulut	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,2	0,0 %	0,0	0,0 %	0,2	0,0 %
Kokonaisliikekulut yhteensä	137,5	0,8 %	145,6	-3,5 %	121,3	-3,0 %	31,6	-18,8 %	436,1	-3,4 %

Kokonaisliikekulut % vakuutusmaksutulosta	2,1	0,0	2,1	-0,2	2,8	-0,1	4,4	-1,2	2,4	-0,1
TyEL-toiminnan liikekulut % palkkasummasta ¹⁾	0,3		0,3		0,3		0,5		0,3	
YEL-toiminnan liikekulut % YEL-toiminnan hoitokustannustulosta ¹⁾	124,8		101,0		97,9		136,6		107,3	

HOITOKUSTANNUSTULOS (milj. €)¹⁾

TyEL:n vakuutusmaksun hoitokustannusosat	64,1		57,3		40,3		9,6		171,3	
Pienten työnantajien vakuutusten hoitamiseen tasausvastuusta saadut tuotot	10,1		18,4		15,7		3,1		47,3	
Korvausratkaisuista aiheutuvien liikekulujen kattamiseen käytettävissä olevat maksuosat	6,1		8,7		5,9		0,8		21,5	
Muut tuotot	0,0		0,0		0,5		0,0		0,5	
TyEL-toiminnan toimintokohtaiset liikekulut yhteensä ²⁾	72,9		73,6		51,9		12,3		210,7	
Muut kulut	0,0		0,0		0,1		0,0		0,1	
TyEL-toiminnan hoitokustannustulos	7,4		10,8		10,4		1,2		29,8	
YEL-toiminnan hoitokustannustulo	12,4		20,1		22,9		4,2		59,6	
YEL-toiminnan liikekulut	15,5		20,3		22,4		5,7		63,9	
YEL-toiminnan hoitokustannustulos	-3,1		-0,2		0,5		-1,5		-4,3	

VASTUUVELKA (milj. €)	46 966,2	3,5 %	49 266,6	9,0 %	25 733,7	6,1 %	3 758,8	4,3 %	125 725,2	6,2 %
-----------------------	----------	-------	----------	-------	----------	-------	---------	-------	-----------	-------

Lukujen desimaalien pyöristyksistä johtuen kaikki luvut eivät välttämättä summaudu tasan.

Varma		Ilmarinen		Elo		Veritas		Yhteensä	
2023	muutos, % ⁴⁾	2023	muutos, % ⁴⁾	2023	muutos, % ⁴⁾	2023	muutos, % ⁴⁾	2023	muutos, % ⁴⁾

SIOJITUSJAKAUMA (perusjakauma käyvin arvo in, milj. €)

Korkosijoitukset	12 081,4	-17,1 %	19 802,7	18,2 %	8 642,3	2,9 %	1 265,1	-7,1 %	41 791,5	1,8 %
Osakesijoitukset	31 874,2	16,1 %	27 113,2	3,4 %	14 855,5	12,4 %	1 918,8	20,0 %	75 761,7	10,6 %
Kiinteistösijoitukset	5 640,8	-1,7 %	5 815,9	-14,9 %	3 922,4	-0,5 %	624,3	-6,8 %	16 003,4	-6,9 %
Muut sijoitukset	9 481,3	12,4 %	6 191,7	-4,0 %	2 626,5	0,1 %	602,5	9,5 %	18 902,0	4,6 %
Yhteensä	59 077,7	5,1 %	58 923,5	4,7 %	30 046,7	6,6 %	4 410,7	5,5 %	152 458,6	5,3 %

SIOJITUSJAKAUMA (perusjakauma käyvin arvo in, %)

Korkosijoitukset	20,5	-5,5	33,6	3,8	28,8	-1,0	28,7	-3,9	27,4	-0,9
Osakesijoitukset	54,0	5,1	46,0	-0,6	49,4	2,5	43,5	5,2	49,7	2,4
Kiinteistösijoitukset	9,5	-0,7	9,9	-2,3	13,1	-0,9	14,2	-1,9	10,5	-1,4
Muut sijoitukset	16,0	1,0	10,5	-1,0	8,7	-0,6	13,7	0,5	12,4	-0,1
Yhteensä	100		100		100		100		100	

SIOJITUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO KÄYVIN ARVOIN (%)

Tuotto sitoutuneelle pääomalle	6,0	10,9	5,8	12,4	6,0	9,7	5,7	10,2	5,9	11,2
--------------------------------	-----	------	-----	------	-----	-----	-----	------	-----	------

TILIKAUDEN TULOS (milj. €)

Vakuutusliikkeen tulos	69,6	-39,4 %	37,9	-71,4 %	25,5	-62,9 %	-2,8	-125,5 %	130,2	-60,2 %
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo in	738,9	120,3 %	527,4	111,0 %	267,8	117,9 %	26,1	109,9 %	1 560,2	115,3 %
Hoitokustannustulos	4,3	-88,7 %	10,6	-81,8 %	10,9	-67,2 %	-0,3	95,9 %	25,5	-79,1 %
Muu tulos	1,8	-89,1 %	3,1	-83,0 %	3,8	-62,7 %	0,3	-66,7 %	9,0	-80,3 %
Kokonaistulos	814,7	123,5 %	579,0	112,6 %	308,0	122,3 %	23,2	108,9 %	1 724,9	117,8 %

% TyEL-vakuutusmaksutulosta	13,0	71,6	9,0	83,4	7,8	43,0	3,6	45,3	10,0	68,3
% vastuuvelasta	1,7	9,4	1,2	11,3	1,2	6,9	0,6	7,8	1,4	9,6

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in	3 363,4	217,3 %	3 271,7	181,6 %	1 707,9	258,3 %	237,6	219,6 %	8 580,6	205,2 %
Vastuuvelan tuottovaatimus	-2 624,4	-241,6 %	-2 744,4	-246,7 %	-1 440,1	-247,3 %	-211,5	-223,9 %	-7 020,4	-244,2 %
Yhteensä eli sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo in	739,0	120,3 %	527,3	111,0 %	267,8	117,9 %	26,1	109,9 %	1 560,2	115,3 %

TyEL-PALKKASUMMA (milj. €)	25 367,3	5,2 %	26 050,4	4,5 %	16 001,0	2,0 %	2 598,9	4,4 %	70 017,6	4,2 %
YEL-TYÖTULOSUMMA (milj. €)	942,7	8,7 %	1 740,5	2,1 %	1 878,7	3,7 %	336,6	5,3 %	4 898,5	4,1 %

SIIRTO ASIAKASHYVITYKSIIN³⁾

Siirto asiakashyvityksiin (milj. €)	141,5	-18,6 %	123,5	-29,5 %	65,2	-23,3 %	8,4	1,2 %	338,6	-23,4 %
% TyEL-palkkasummasta	0,6	-0,2	0,5	-0,2	0,3	-0,2	0,3	0,0	0,5	-0,2
% TyEL-vakuutusmaksutulosta	2,3	-0,7	1,9	-0,9	1,6	-0,5	1,3	0,0	2,0	-0,7

VAKAVARAISUUSPÄÄOMA (milj. €)

Oma pääoma (ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen)	152,2	5,0 %	223,7	5,0 %	101,4	0,0 %	16,5	0,2 %	493,8	3,8 %
Tilinpäätössiiirtojen kertymä	0,0	0,0 %	6,2	19,1 %	0,3	-22,7 %	0,0	0,0 %	6,5	15,9 %
Omaisuu den käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	12 974,8	11,6 %	10 861,7	-10,5 %	5 127,2	9,1 %	778,7	12,5 %	29 742,3	2,0 %
Osittamaton lisä vakuutusvastuu	892,1	-43,3 %	1 146,3	305,2 %	203,3	-35,5 %	31,2	-71,6 %	2 272,9	58,0 %
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	-1,7	-13,3 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	-1,7	-13,3 %
Muut	0,0	0,0 %	-11,4	28,5 %	-6,0	20,1 %	-0,1	0,0 %	-17,5	25,4 %
Vakavaraisuuspääoma yhteensä	14 010,0	5,0 %	12 226,5	3,8 %	5 426,2	6,2 %	826,3	0,9 %	32 489,0	4,6 %
Vakavaraisuusraja €	8 614,3	15,1 %	7 487,0	7,1 %	3 739,1	6,8 %	529,9	9,5 %	20 370,3	10,4 %
Vakavaraisuuspääoma / vakavaraisuusraja	1,6	-11,1 %	1,6	-5,9 %	1,5	0,0 %	1,6	-5,9 %	1,6	-5,2 %
Vakavaraisuusaste %	130,4	-0,1	125,4	-0,4	121,3	-0,1	122,2	-1,3	126,3	-0,3
Eläkevarat	60 057,3	5,1 %	60 306,8	4,9 %	30 922,6	6,6 %	4 550,1	5,6 %	155 836,8	5,3 %

HENKILÖSTÖ (keskimäär in)	564	6,2 %	586	-2,5 %	469	-8,8 %	130	-11,0 %	1 749	-2,4 %
---------------------------	-----	-------	-----	--------	-----	--------	-----	---------	-------	--------

1) TyEL-vakuutusmaksun hoitokustannusosan määräytymistä muutettiin vuoden 2023 alusta työeläkeyhtiökohtaiseksi. Vuoden 2023 luvuille ei ole vertailukelpoista lukuja vuodelta 2022, koska luvut sisältävät sekä TyEL:iin että YEL:iin liittyviä osia.

2) Ilman sijoitustoiminnan, työkyvyn ylläpitotoiminnan liikekuluja ja lakisääteisiä maksuja.

3) Veritaksen asiakashyvitys siirtoon sisältyy muista poiketen myös siirtoa vakuutusliikkeestä (VA2).

4) Muutos % -sarakeessa muutos on ilmoitettu prosentteina, mikäli 2023 -sarakeessa luku on ilmaistu euroina. Mikäli 2023-sarakeessa on esitetty prosenttilukuja, on muutos % -sarakeessa esitetty muutos prosenttiyksiköinä.

5) Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa -kohdassa vertailukuna on käytetty muutosprosentin sijasta vuoden 2022 vastaavaa lukua.

Kansainvälinen sijoitustuottovertailu

Suomi tahkonnut eläkevaroiheen keskivertotuottoa

Osakemarkkinat elpyivät viime vuonna, mutta inflaatio söi reaalityuottoja.

Suomalaiset eläkesijoittajat ylsivät viime vuonna keskimäärin kuuden prosentin nimellistuottoon, mutta reaalityuotto painui -0,2 prosenttiin, kun inflaatiota mitataan koko vuoden keskiarvolla.

Ruotsissa ja Suomessa inflaatio oli viime vuoden aikana muita vertailumaita korkeampi, mikä heikensi reaalityuottoja olennaisesti.

Kansainvälisesti vertaillen jäämme jälkeen parhaista eläkesijoittajista. Pidemmällä 15 vuoden ajanjaksolla (2009–2023) ulkomaisten eläkehoitoimijoiden keskimääräinen reaalityuotto nousee 5,6 prosenttiin. Suoma-

Suomessa inflaatio oli muita vertailumaita korkeampi, mikä heikensi reaalityuottoja.

laisilla eläkesijoittajilla reaalityuotto oli 4,6 prosenttia.

Eläkesijoittajien nimellistuotto oli keskimäärin 8,2 prosenttia vuonna 2023. Reaalityuottoa osoittava viisari värähti korkean inflaation seurauksena kuitenkin vain kah-

teen prosenttiin. Tuotot kuitenkin paraniivat selkeästi vaikeasta edellisvuodesta. Vuonna 2022 keskimääräinen tuotto oli -8,4 ja reaalityuotto -14,7 prosenttia.

Luvut käyvät ilmi Eläketurvakeskuksen (ETK) vuosittain julkaisemasta kansainvälisestä sijoitustuottovertailusta.

Parhaimpiin tuottoihin ETK:n vertailussa ylsivät maailman kolme suurinta puskurirahastoa: Norjan SPU, Japanin GPIF sekä Etelä-Korean NPS. Norjan ja Japanin rahastot kirjasivat peräti yli 14 prosentin reaalityuotot. Korealaistenkin reaalityuotto ylitti 9 prosenttia.

Norjan eläkerahasto SPU:n saavuttamaa korkeaa tuottoa selittää osaltaan korkea, 70 prosentin osakepaino, joista suuri osa oli sijoitettuna teknologiajättien siivittämään Yhdysvaltojen pörssiin. Japanilaiset puolestaan hyötyivät muun muassa kotimaansa osakemarkkinoiden tuotosta. Japanin osakeindeksi nousi vuoden aikana lähes 33 prosenttia.

Vertailun heikoin sijoitustuotto oli pääomasijoituksiin erikoistuneella ruotsalaisella puskurirahasto AP6:lla. Sen reaalityuotto oli -5,1 prosenttia

ETK:n kansainvälisessä sijoitustuottovertailussa on 24 eläkesijoittajaa yhdeksästä maasta. Mukana on suuria toimijoita Pohjois-Euroopasta ja -Amerikasta sekä Aasiasta. Suomesta vertailussa on mukana kahdeksan eläkesijoittajaa.

Työeläkesijoittajat on jaettu riskinotto-mahdollisuuksien mukaan kahteen ryhmään: vakavaraisuussäätelyn piirissä oleviin työeläkeyhtiöihin ja -kassoihin ja puskurirahastoihin, joilla ei ole eläkevastuita

katettavanaan, mutta joiden sijoitustoiminta on toimijakohtaisesti säädeltyä.

Suomessa vertailussa mukana olevat eläkeyhtiöt ja Merimieseläkekassa kuuluvat vakavaraisuussäätelyn piiriin ja julkisalojen VER, Keva, KER taas lukeutuu puskurirahastoihin.

Näiden kahden ryhmän välinen vertailu osoittaa, että pidemmällä 15 vuoden aikavälillä puskurirahastojen reaalityuotto oli keskimäärin 6,1 prosenttia. Työeläkeyhtiöiden ja -kassojen reaalityuotto oli vastaavasti noin 4,5 prosenttia. ✓

Mika Vidlund
yhteyspäällikkö
Eläketurvakeskus

Sijoitustoimintaan kasvavia odotuksia

Kuten Telan analytikko **Kimmo Koivurinne** edellisen aikeaman artikkelissaan osoittaa, työeläkejärjestelmän kestävyuden kannalta merkityksellistä on rahastoitujen sijoitusvarojen pitkän tähtäimen reaalityuotto.

Lain mukaan eläkevarat on sijoitettava tuottavasti ja turvaavasti. Tällä hetkellä selvitetään eläkejärjestelmää koskevan hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti sijoitustoiminnan uudistamista.

– Parempaa tuottoa on määrä tavoitella sijoitusten riskitasoa nostamalla. Työn alla olevalla sijoitusuudistuksella haetaan eläkejärjestelmän rahoituksen vahvistamista pitkällä aikavälillä, Koivurinne sanoo.

Sijoitusuudistuksen tuloksena mahdollinen riskitason nosto tulisi lisäämään sijoitusvarojen lyhyen aikavälin markkinavaihtelua.

– Tällöin on ymmärrettävä, että aiempaa tuntuvammat markkina-arvon vaihtelut tarkoittavat tilastollisesti parempia pitkän aikavälin tuottoja, Koivurinne toteaa.

Lisäys pitkän aikavälin tuottoon kasvattaa varoja ja vahvistaa eläkkeiden rahoituspohjaa tulevaisuudessa.

Nyt ensi kertaa vertailussa yhtiökohtainen hoitokustannusosa

TEKSTI: JAAKKO AHO

TYÖELÄKEVAKUUTUSMAKSUIHIN sisältyi vuonna 2023 ensimmäistä kertaa työeläkeyhtiökohtainen TyEL:n hoitokustannusosa. Hoitokustannusmuutoksen tavoitteena oli selkeyttää maksun määräytymistä ja lisätä toimeenpanon tehokkuutta.

TyEL:n hoitokustannusosa oli aiemmin yhteinen, ja sen tuli olla riittävä jokaiselle toimijalle. Takavuosina tätä koskeva maksutulo ylitti vuosittain katettavat hoitokulut. Vielä vuonna 2022 työeläkeyhtiöiden hoitokustannusyliäämä oli yhteensä 122 miljoonaa euroa.

Uuden menettelyn myötä viime vuonna hoitokustannusyliäämää kertyi enää 26 miljoonaa euroa.

Työeläke-lehti kokosi myös tältä osin tuloksen muodostumisen elementit omaksi kohdakseen työeläkeyhtiöiden tilinpäätöstietoja esittelevään taulukkoon. TyEL- ja YEL-toiminta on taulukossa eriteltynä. Pienten työnantajien maksutasoa

kohtuullistettiin erillisellä yhteisesti kustannettavalla 47 miljoonan euron erällä, koska niissä vakuutusten hoitaminen on kalliimpaa. Työkyvyttömyyskorvausten ratkaisujen hoitokuluja katettiin maksun työkyvyttömyysosalla 22 miljoonan euron edestä.

TyEL-vakuutusmaksun hoitokustannusosan tarkat laskentasäännöt on kirjattu sosiaali- ja terveysministeriön hyväksymiin työeläkeyhtiökohtaisiin laskuperusteisiin, jotka löytyvät verkosta työeläkelakipalvelusta Telp.fi:ssä.

Aiemmin hoitokustannusyliäämä jaettiin osana asiakashyvityksiä. Nykyisin se alentaa maksun hoitokustannusosien tasoa, ja asiakashyvitykset muodostuvat puhtaasti vakavaraisuudesta tehtävän siirron mukaan. Vuoden 2023 lopussa tehty siirto asiakashyvityksiin oli täten yli 100 miljoonaa euroa edellistä vuotta pienempi.

Tekijät ja asiantuntijat

Jaakko Aho
Aktuaaripääällikkö
ETK

Kimmo Koivurinne
Analytikko
TELA

Henna Iire
Matemaatikko
ETK

Maija Schroll
Tilastosuunnittelija
TELA

Toimitus: Anne Iivonen, Eläketurvakeskus
Julkaisijat: Eläketurvakeskus ja Työeläkevakuuttajat TELA ry

Työeläkelaitosten tilinpäätöstiedot julkaistaan 3.6.2024 painatussa Työeläke-lehdessä sekä Työeläkelehti.fi-verkkolehdestä, Etk.fi-, Tela.fi- ja Julkari.fi-palveluissa.

